

матеріалів про структуру технологічної культури нами були визначені основні параметри її аналізу в процесі діагностики.

ДУАЛЬНА ОСВІТА: КРОКИ ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Вячеслав Курепін

Миколаївський національний аграрний університет

Миколаїв, Україна

***Анотація.** Система освіти та підготовки кадрів в Україні повинна сприяти підвищенню конкурентоспроможності галузей економіки за рахунок поєднання роботи з навчанням. У таких умовах важливим є відповідна інституційна форма організація освітнього процесу та створення умов для проведення дуальної форми здобуття освіти молоддю.*

***Ключові слова:** трансформаційні процеси, поєднання освіти та практики, підготовка фахівців, механізми співпраці, дуальна освіта.*

Легалізація дуальної освіти в Україні в мінливих невизначених умовах сьогодення звичайно приносить користь. Опираючись на законодавство України, зокрема Закон України «Про вищу освіту», Національну стратегію розвитку освіти в Україні, Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 660-р «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» освітні заклади вищої освіти впровадили в освітній процес дуальну форму здобуття освіти молоддю. Така форма здобуття освіти посилює практичну підготовку здобувачів вищої освіти [1, с. 5], дає змогу реалізувати принципи академічної мобільності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти через проведення дуального навчання у Миколаївському національному аграрному університеті (МНАУ) була запроваджена ще у 2017 році та мала випадковий характер за

об'єктивними причинами. Це невизначеність у механізмах співпраці з керівниками підприємств та роботодавцями [2, с. 1077] приватного сектору економіки країни, оплата праці, небажання працювати у закладах вищої освіти фахівців, які мають досвід практичної роботи, знецінення традицій практичної підготовки здобувачів освіти. тощо.

Керівники структурних підрозділів, зокрема декани факультетів, завідуючи кафедрами, адміністрація університету на початку своєї роботи щодо організації дуальної освіти, зіткнулися з відмовами підприємств, установ, організацій працювати із здобувачами вищої освіти. Причини називалися різні, такі як: невизначеність у кадрах які будуть займатися молоддю на виробництві, складнощі у конкурентних обставинах [3, с. 106], збереження корпоративної та комерційної таємниць, небажання брати відповідальність за студентів під час навчання їх на робочих місцях на об'єктах господарювання тощо.

Але із року в рік, крок за кроком нова інституційна форма освіти успішно зарекомендувала себе на таких підприємствах, як ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ СП «Нібулон», ПП «Добриня», Агролабораторії «Афіна Паллада», ФОП «Шкуринський О.М.» тощо. Частина здобувачів вищої освіти МНАУ, які почали використовувати можливість навчання за дуальною формою кожен рік збільшується. Очевидний прогрес у здобутті знань, практичних навичок дозволили молоді підтвердити високий рівень своїх знань у період проведення заліково-екзаменаційних сесій. Здобувачі освіти, які під час навчання за дуальною формою, приймали участь у науково-дослідній роботі [4, с. 240], поліпшили свої наукові доробки та успішно представили набуті знання на Міжнародних та Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт.

Очікуванні результати та розуміння керівництвом МНАУ модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу у МНАУ підштовхнуло керівництво на корені зміни, як теоретичної так і практичної підготовки здобувачів вищої освіти МНАУ. Для забезпечення інтегрування освіти, науки і практичної діяльності, досягнення спільного ефекту та

прискореному обміну знаннями та інноваціями в університеті був створений відділ дуальної освіти МНАУ. Для підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання, посилення ролі практичної підготовки у системі підготовки фахівців, підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців МНАУ, скорочення періоду адаптації молоді до професійної діяльності університет починає використовувати внутрішні ресурси, як-то: навчально-науково-практичний центр МНАУ (ННПЦ МНАУ), науковий парк «Агроперспектива» Миколаївського НАУ.

В умовах ННПЦ МНАУ та наукового парку «Агроперспектива» студенти, перш за все, вдосконалюють теоретичні знання, свою практичну складову підготовки [5, с. 22], набувають навички, які допоможуть їм стати конкурентоздатними на ринку праці. Після перших вдалих спроб співпраці з підприємствами-партнерами щодо організації та проведення дуального навчання кількість підприємств, організацій, установ, які хотіли би взаємодіяти з МНАУ значно збільшується. Уклали договори про співпрацю професійні (професійно-технічні) заклади освіти, такі підприємства, як ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», АТ «Миколаївобленерго», ТОВ СП «Південна Аграрно-Експертна Компанія», АК КБ «Приват банк» інші, подали заявки на співпрацю закордонні агрокомпанії, зокрема польська компанія «Agro-Land», Польща.

Опираючись на регулятивні нормативно-правові документи щодо дуальної форми здобуття освіти, такі як: «Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (КМУ від 19.09.2018 № 660-р.)», «Положення про порядок організації та проведення дуального навчання у Миколаївському національному аграрному університеті», «Положення про відділ дуальної освіти МНАУ» університет розвиває соціальне партнерство, у якому виробництво та освіта виступають рівноправними партнерами. Якщо на початковій стадії впровадження дуальної освіти керівники кафедр та професорсько-викладацький склад університету вимушений був умовляти

молодь здобувати освіту за дуальною формою навчання, то зараз проводиться конкурсний відбір здобувачів вищої освіти.

Задоволення очікувань здобувачів вищої освіти щодо успішної роботи за фахом відбувається завдяки: поєднанні навчання в МНАУ з навчанням на робочих місцях тих об'єктів господарювання, які попали у поле зору молоді; реалізації студентоцентрованого підходу шляхом орієнтації на задоволення очікувань здобувачів вищої освіти щодо успішностей у роботі за фахом [6, с. 80]; набуття певної кваліфікації майбутніми фахівцями на основі відповідних договорів, які мають юридичну відповідальність сторін договору, набуття конкурентоздатності випускниками МНАУ на ринку праці.

Вдосконалюючи таку інституційну форму освіти, як дуальне навчання співробітники відділу дуальної освіти, завідуючи кафедр, викладачі, здобувачі вищої освіти МНАУ, стейкхолдери приймають участь у науково-методичних заходах Міністерства освіти і науки України, Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти, Миколаївського національного аграрного університету, зокрема конференціях, вебінарах, семінарах тощо. Використовуючи науково-практичні форуми учасники передають свій досвід упровадження дуальної форми здобуття освіти; розповідають про особливості співпраці, специфіку діяльності та різноманітних нюансах функціонування об'єктів господарювання, які бажають прийняти участь у співпраці з МНАУ. Найголовніше, що на таких зустрічах стейкхолдери показують зацікавленість у працевлаштуванні молоді, закликають здобувачів вищої освіти долучатися до співпраці.

Отже, здобувачі вищої освіти МНАУ мають право вільно обирати форми навчання, зокрема дуальну освіту. Завдяки належній організації освітнього процесу за дуальною освітою молодь отримує можливість практично застосувати теоретичні знання, фахові компетентності та адаптуватися в умовах професійної діяльності за обраним фахом, а стейкхолдерам успішно співпрацювати з МНАУ з підготовки фахівців та суттєво підвищити якість

підготовки фахівців відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб підприємств.

Література

1. Курепін В.М., Іваненко В. С. Психолого-педагогічні методи формування креативного мислення в майбутніх інженерів-педагогів. *Осінні наукові читання : матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки*, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. Тернопіль : ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6416>. (дата звернення 13.01.2024)
2. Іваненко В. С. Державна політика щодо кадрового забезпечення агропромислового комплексу: пріоритети та напрями. *Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України : тези доповідей III міжнародної наук.-практ. онлайн-конференції*, м. Київ, 13 жовтня 2021 року / редкол. О.С. Волошкіна та ін. Київ : ІТТА, 2021. С. 1076-1081. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10108>. (дата звернення 13.01.2024)
3. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління розвитком персоналу та його конкурентноспроможністю. *Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції*, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 104-107. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10509>. (дата звернення 13.01.2024)
4. Uchitel, A. D., Batsurovska, I. V., Dotsenko, N. A., Gorbenko, O. A., & Kim, N. I. (2020). Implementation of future agricultural engineers' training technology in the informational and educational environment. Paper presented at the CEUR Workshop Proceedings, , 2879 233-246. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13428>. (дата звернення 1.02.2024)

5. Batsurovska I. V., Kurepin V. M. Modern features of the functioning of the education system during martial law. *Learning and Teaching: After War and in Peacetime* : materials of the II international scientific and practical conference, Kharkiv, Ukraine, November 10, 2023 / H.S. Frying pans of the Kharkiv National Pedagogical University; ed. I. Kostikova. Kharkiv, 2023. P. 21-23. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15843>. (дата звернення 1.02.2024)

6. Іваненко В. С. Інтеграція молоді в системі освіти держав ЄС в умовах військової агресії проти України. *Інтеграція вищої юридичної освіти України з європейським освітнім простором – виклики внутрішньої безпеки під час воєнного стану* : матеріали з Міжнародної науково-практичної конференції, Ломжа-Харків, 15.02.2023 р. / за ред. П. Поніхтера, З. Шарлович. Ломжа : MANS w Łomży, 2023. С. 80-82. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12946>. (дата звернення 1.02.2024)

**ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ У
НАВЧАННІ ІНШОМОВНОМУ СПІЛКУВАННЮ СТУДЕНТІВ
ГАЛУЗІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Гліб Лазаренко

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Київ, Україна

***Анотація:** у статті розглянуто основні підходи до організації контролю в навчанні іноземній мові та їх поєднання з основними функціями контролю.*